

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО, МЛАДЕЖТА И
НАУКАТА

НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ „ЗНАМ И МОГА”
2011

Инструкция за оценители

Уважаеми оценители,

Тази инструкция е предназначена за вас. Моля, прочетете я внимателно!

Преди да започнете да оценявате работите на участниците в състезанието „ЗНАМ И МОГА” 2011, подгответе калкулатор до себе си, тъй като задачите изискват точно сумиране. Оценката нанасяйте в Протокол №1 на оценителя.

Приятна и спорна работа!

Задача 1: Помогни на Сашо да прочете текста, като напишеш над снежинките буквите, които снегът е скрил.

<i>ВЯРНО РЕШЕНИЕ</i>	<i>КРИТЕРИИ</i>	<i>МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА</i>
ФЕВРУАРИ РАЗХОДКА ДЪЛБОКО ВЯТЪРЪТ СНЯГ ЗАКРЪСТОСВАХА ВЪЗДУХА ОБЛАЦИ СЪБРАХА ВЪРХОВЕТЕ МРАЗОВИТИ КАРТИНА	<p>1. За всяка правилно попълнена буква се дават по 0,5 точки.</p> <p>2. Думите за допълване са 12.</p>	6 точки

Задача 2: В ледената решетка на прозореца студът е нарисувал букви и думи. Открий кои са те и ги огради. Запиши всяка от думите на мястото ѝ според описанията от Книга за зимната магия. Чети внимателно инструкциите, за да откриеш точно търсените от теб думи.

Решение:

Л	И	С	Т	О	П	А	Д	Т
Г	В	Р	А	Б	Ч	Е	С	А
Р	Е	К	А	У	Е	Х	В	Р
А	Щ	Я	Л	К	Л	А	Р	А
Д	Ъ	Б	О	Р	А	Б	А	Л
У	Р	Д	З	М	И	Я	К	Е
Ш	К	Ъ	А	З	М	Г	А	Ж
К	Е	Ж	Е	М	Е	Ч	К	А
А	Л	Д	К	Г	Ъ	Л	Ъ	Б

<i>ВЕРЕН ОТГОВОР</i>	<i>КРИТЕРИИ</i>	<i>МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА</i>
1. МЕЧКА, ТАРАЛЕЖ, ЗМИЯ 2. ВРАБЧЕ, СВРАКА, ГЪЛЪБ 3. БОР, ЕЛА 4. ЛИСТОПАД 5. ГРАДУШКА	<p>1. За всяка открита в решетката и правилно съотнесена с характеристиката си дума се дават по 0,5 точки.</p> <p>2. Думите за откриване са 10.</p> <p><i>Забележка:</i> В решетката са поставени за заблуда и други думи, но тяхното ограждане не носи на ученика точки, защото не отговаря на зададените в книгата характеристики.</p>	5 точки

Задача 3: Прочети историята за снежинката и Ани.

А) Подчертай в текста думите с представки.

Б) Проследи пътя на снежинката и сложи стрелки в схемата. Помогни си с нейния разказ.

Решение:

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p>А) <u>РАЗПЛАКА</u> <u>ЗАГИВА.</u> <u>ИЗЧЕЗНА</u> <u>СТОПЯТ</u> <u>ПОПИЯТ</u> <u>ЗАГРЕЕ</u> <u>ИЗДИГНА</u> <u>ЗАВЪРНА</u></p>	<p>А) 1. За всяка правилно подчертана дума се дават по 0,5 точки. 2. Думите са 8 (8 по 0,5 = 4 т.).</p>	<p>6 точки</p>
<p>Б) схемата</p>	<p>Б) 1. За правилно поставяне на всички стрелки в схемата, ученикът получава - 2 т. 2. За грешен отговор (липсват стрелки в схемата или е обърната посоката на кръговрата - от планината към облаците, от там към морето и обратно към планината) ученикът не получава никакви точки – 0 точки.</p>	

Задача 4: Ученици от две училища са на ски ваканция в курорта Боровец. От едното училище децата са 338. Те са със 119 повече от учениците от второто училище. Намери колко са момичетата от второто училище, ако момчетата от него са 98.

Примерни решения:

I начин на решение:

I начин на записване на решението:

$$338 - 119 = 219 \text{ (деца от второто училище)}$$

$$219 - 98 = 121 \text{ (момичета от второто училище)}$$

II начин на записване на решението:

$$(338 - 119) - 98 =$$

$$= 219 - 98 =$$

$$= 121 \text{ (момичета от второто училище)}$$

II начин на решение (с неизвестно събираемо):

$$338 - 119 = 98 + \underline{\quad\quad\quad} \quad \text{или} \quad 98 + \underline{\quad\quad\quad} = 338 - 119$$

$$219 = 98 + \underline{\quad\quad\quad} \quad 98 + \underline{\quad\quad\quad} = 219$$

$$219 - 98 = 121 \text{ (момичета)} \quad 219 - 98 = 121 \text{ (момичета)}$$

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
121 (момичета)	1. За вярно решена задача ученикът получава 5 т.	5 точки

Задача 5: По картинката измисли случка и я разкажи, като продължиш написаното:

КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p>1. Съответствие по тема – максимално <u>3</u> точки</p> <ul style="list-style-type: none"> - За пълно съответствие - текстът съответства и на заглавието, и на картината (разказ за прекеждие на пързалката) – дават се <u>3</u> точки; - За частично съответствие - текстът съответства само на картината (липсва прекеждие, но са описани зимните игри, изобразени на картината) – <u>1</u> точка; - За липса на съответствие - текстът не съответства нито на заглавието, нито на картината (липсва прекеждие, описани са само зимни игри, като част от тях не са изобразени на картината) – <u>0</u> точки. <p>2. Стилно-езиково изграждане на текста – максимално <u>3</u> точки</p> <ul style="list-style-type: none"> - За правилно съставени и свързани помежду си изречения – дават се <u>3</u> точки; - До две неправилно съставени изречения – <u>1</u> точка; - За повече от две неправилно съставени изречения – <u>0</u> точки. <p>3. Правопис – максимално <u>2</u> точки</p> <ul style="list-style-type: none"> - До една правописна грешка по изучени правила – дават се <u>2</u> точки; - До три правописни грешки по изучени правила - <u>1</u> точка; - Над три правописни грешки по изучени правила - <u>0</u> точки. 	8 точки

Задача 6: Пристигат ти гости от Гърция. Посрещаш ги на летището в София. Искаш да ги заведеш на ски в курорта Пампорово. Ориентирай се по картата и запиши:

А) В каква посока ще пътувате с твоите гости? Не забравяй, че тръгвате заедно от град София.

Б) В коя планина е разположен курортът Пампорово?

В) С кои планини граничи на запад планината, в която се намира курортът Пампорово?

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p>А) ЮГОИЗТОК</p> <p>Б) РОДОПИ</p> <p>В) РИЛА И ПИРИН</p>	<p>1. За верен отговор на подусловие А се дават 2 точки.</p> <p>2. За верен отговор на подусловие Б се дава 1 точка.</p> <p>3. За всяка правилно назована планина се дава по 1 точка (2 по 1 точка = 2 точки). (<u>Максимален резултат за подусловие В - 2 точки</u>)</p>	5 точки

Задача 7: На картата Лили е свързала с отсечки гр. София и курортите Банско и Пампорово и се е получил триъгълник. Разгледай го.

А) Определи вида на триъгълника според страните му.

Б) Намери колко сантиметра е обиколката на триъгълника.

Примерно решение Б):

$$45 \text{ мм} + 55 \text{ мм} + 80 \text{ мм} = 100 \text{ мм} + 80 \text{ мм} = 180 \text{ мм} = 18 \text{ см}$$

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p>А) Триъгълникът е: РАЗНОСТРАНЕН.</p> <p>Б) Обиколката на триъгълника е 18 см.</p>	<p>1. За правилно определен вид на триъгълника (А) – 2 т.</p> <p>2. За вярно пресметната обиколка на триъгълника в сантиметри (Б) – 3 т. (<u>Забележка по критерий 2:</u> Ако ученикът не е пресметнал обиколката на триъгълника – 0 т.; Ако е пресметнал обиколката на триъгълника само в милиметри – 1 т.)</p>	5 точки

Задача 8: Разгледай таблицата и пресметни:

- А) С колко километра Пампорово е по-далече от София, отколкото Банско?
Б) С колко километра Боровец е по-близо до София, отколкото Банско?

Решение:

А) $229 \text{ км} - 152 \text{ км} = 77 \text{ км}$ (по-далече е Пампорово от София, отколкото Банско)

Б) $152 \text{ км} - 73 \text{ км} = 79 \text{ км}$ (по-близо е Боровец до София, отколкото Банско)

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
А) 77 км Б) 79 км	1. За всяко вярно изпълнено условие (А и Б) – по 1 т. (2 по 1 т. = 2 т.)	2 точки

Задача 9: Жанета и Николай са на ски в Пампорово. Жанета е от Пловдив, а Николай е от София. Запознаха се на пистата “Снежанка – 6”. Виж разстоянията в таблицата и пресметни общо с колко километра по-малко е пътуването на Жанета за тази ваканция в Пампорово.

Примерни решения:

I начин на решение:

I начин на записване на решението:

$82 \text{ км} + 82 \text{ км} = 164 \text{ км}$ (общо ще пътува Жанета)

$229 \text{ км} + 229 \text{ км} = 458 \text{ км}$ (общо ще пътува Николай)

$458 \text{ км} - 164 \text{ км} = 294 \text{ км}$ (по-малко е пътуването на Жанета)

I начин на решение

II начин на записване на решението:

$(229 \text{ км} + 229 \text{ км}) - (82 \text{ км} + 82 \text{ км}) =$

$= 458 \text{ км} - 164 \text{ км} =$

$= 294 \text{ км}$ (по-малко е пътуването на Жанета)

II начин на решение:

$229 \text{ км} - 82 \text{ км} = 147 \text{ км}$ (по-малко ще пътува Жанета в едната посока)

$147 \text{ км} + 147 \text{ км} = 294 \text{ км}$ (общо по-малко е пътуването на Жанета)

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
294 км	1. За вярно решена задача – 7 т.	7 точки

Задача 10: Мими и Вальо ще прекарат междусрочната си ваканция в Банско. Искат да чуят прогнозата за времето, за да решат какви дрехи да сложат в багажа си, но я изпускат. Затова разчитат единствено на твоята помощ.

А) Състави примерна и най-вероятна според сезона прогноза за времето на 29.01.2011 г., за да им помогнеш. Избери подходящи думи от предложените в скобите и довърши започнатите изречения.

Б) Обясни им какви опасности крие планината през зимата и им дай един съвет как да се предпазят от тях.

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p>А) Времето ще бъде (СТУДЕНО или ПРОМЕНЛИВО).</p> <p>Очаква се (СЛАБ ВЯТЪР или СИЛЕН ВЯТЪР) и (СНЯГ или ДЪЖД).</p> <p>Температурите ще бъдат (НИСКИ).</p> <p><u>Забележка:</u> За верен отговор се приема който и да е от посочените.</p> <p>Б) Вероятни отговори:</p> <p><u>Мъгла</u>, може да се загубиш – да не излизаме сами, да потърсим помощ по телефона, ако сме в беда; <u>ниски температури</u>, <u>тънко облекло</u> – вероятност от измръзване; <u>лавини</u> – не караме ски или сноуборд извън пистите, не се разхождаме по пътеки, които не са обозначени със зимна маркировка; <u>травми</u> – да се обадим на 112, за да потърсим медицинска помощ и др. под.</p>	<p>А) За всеки правилен за прогнозата според сезона отговор се дават по 0,5 точки – (4 по 0,5 т. = 2 т.).</p> <p>Б) Ако е писано и по двата показателя (опасности и начин за предпазване от тях), ученикът получава 2 т.</p> <p>При засягане само на единия показател, без значение кой точно ще е той, се дава 1 точка.</p> <p>(Максимален резултат за подусловие Б - 2 точки)</p>	<p>4 точки</p>

Задача 11: В снежинките има групи сродни думи. Открий ги и ги запиши под картинката.

ВЕРЕН ОТГОВОР	КРИТЕРИИ	МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА
<p><i>I група</i> ЗИМА, ЗИМЕН, ЗИМУВА <i>II група</i> МРАЗ, МРАЗОВИТ, ЗАМРАЗЯВА <i>III група</i> ЛЕД, ЛЕДЕН, ЛЕДЕНЕЕ <i>IV група</i> СТУД, СТУДЕН, СТУДУВА <i>Забележка:</i> Останалите думи са синоними на някои от предложените.</p>	<p>1. За всяка правилно записана група се дава по 1 точка (4 групи по 1 точка).</p>	4 точки

Задача 12: Открий 10 разлики между двете картинки. Отбележи ги със знак \checkmark върху дясната от тях.

Разлики:	
Лява картина	Дясна картина
1. Пуловерът на седящото дете има едно цвете в повече.	1. Липсва цвете от пуловера на седящото дете.
2. Част от парапета е бял.	2. Парапетът е изцяло сив.
3. На картинката се виждат и двата рога на елена.	3. Липсва единият рог на елена.
4. Скиорката има 2 ски на краката си.	4. Липсва едната ска на скиорката.
5. Лифтът има две кабинки.	5. Липсва една от кабинките на лифта.
6. Косата на скиорката се вижда.	6. Косата на скиорката не се вижда.
7. Шапката на седящото дете има една шарка повече.	7. Липсва шарка от шапката на седящото дете.
8. Снежният човек има нос.	8. Липсва носът на снежния човек.
9. Липсва пискюлът на шапката на скиорката.	9. Има пискюл на шапката на скиорката.
10. Липсва пръчка от парапета.	10. Всички пръчки на парапета са на картинката.

<i>КРИТЕРИИ</i>	<i>МАКСИМАЛЕН БРОЙ ТОЧКИ ЗА ЗАДАЧАТА</i>
1. Разликите между двете картинки са 10 . 2. За всяка открита и отбелязана върху дясната картинка разлика се дават по 0,3 точки (10 по 0,3 т. = 3 т.)	3 точки

Максимален резултат от текста: 60 ТОЧКИ.
75% от теста – 45 ТОЧКИ.